

Учителі Красноградської гімназії "Гранд" Наталія Зінченко та Наталія Коваленко розробили чимало цікавих уроків з української мови (за підручником М.Д.Захарійчук, А.І.Мовчун), зокрема з теми "Дієслово", які надіслали до редакції.

На жаль, ми не маємо змоги надрукувати всі, проте пропонуємо читачам один із них.

Наталія ЗІНЧЕНКО,
спеціаліст I категорії, старший учитель, керівник РМО 2 класів;
Наталія КОВАЛЕНКО,
спеціаліст вищої категорії, старший учитель, керівник РМО 3 класів,
(вчителі початкових класів Красноградської гімназії "Гранд"
Красноградської районної державної адміністрації Харківської обл.)

Дієслово як частина мови (3 клас)

Мета. Повторити та розширити знання учнів про дієслово; формувати вміння розпізнавати дієслово у мовленні; формувати комунікативну компетентність; розвивати мовлення учнів, вміння аналізувати, робити висновки; виховувати дбайливе ставлення до тварин.

Обладнання: мультимедійна презентація, картки зі словами, м'ячик, мікрофон.

Тип уроку: "відкриття" нового знання.

Хід уроку

I. Самовизначення діяльності.

Психологічна настанова "До успіху".

— Усміхніться один одному, подумки побажайте успіхів на цілий день. Для того, щоб впоратися на

уроці з завданнями, будьте старанними і слухняними. Завдання наші такі:

Не просто слухати, а чути.

Не просто дивитися, а бачити.

Не просто відповідати, а міркувати.

Дружно і плідно працювати.

II. Актуалізація знань і фіксація утруднень у діяльності.

1. Перевірка домашнього завдання (вправа 335, с. 140).

а) Самоперевірка за зразком.

Слайд. На слайді текст вправи. Діти перевіряють написання закінчень.

б) Фронтальна робота.

— Назвіть прикметники та їх число.

2. Інтерактивна вправа "Мозковий штурм".

- Які частини мови ви знаєте?
- Що називається іменником?
- Наведіть приклади іменників.
- Що називається прикметником?
- Наведіть приклади прикметників.
- Що ви знаєте про дієслово?

3. Хвилинка каліграфії.

На дошці запис. Діти коментують з'єднання. Каліграфічно записують у зошит з'єднання та речення.

Вв Ва Вм ву во ев

Все навколо зеленіє, річка летиться і шумить.

- Про яку пору року йдеться у реченні?
- Знайдіть у реченні іменник, прикметник, дієслово.

III. Формування навчального завдання.

1. Робота із загадкою.

- Відгадавши загадку, ви дізнаєтеся, яку частину мови вивчатимете на уроці.

Вони хочуть діяти, а не сидіти,
Творити, співати, радіти, летіти.
Вони будь-яку дію означають сміливо –
Що робить? Що буде робить? Що зробила?
(Д і є с л о в а).

2. Створення проблемної ситуації.

На дошці записаний текст. Поряд картки зі словами: *прийшла, пригріло, з'явилися, чути, прокинулася.*

... весна. Тепло ... сонечко. На деревах ... перші листочки. ... веселий щебет пташок. Природа ...

- Прочитайте запис. Ви зрозуміли, про що він? Чому?

- Спробуємо відновити текст.

Діти вставляють пропущені слова. Зачитують текст.

- Чи можемо ми тепер сказати, про що цей текст?

3. Постановка навчальної задачі.

- Яку частину мови ми будемо вивчати на уроці?
- Навіщо нам потрібно вивчати дієслово – одну із основних частин мови?

Чи все ми знаємо про дієслово?

- Які завдання поставимо перед собою на урок?

Діти формулюють завдання. Вчитель доповнює, коригує.

З а в д а н н я:

1. Роль дієслів у мовленні.
2. На які питання відповідають?

IV. Відкриття нового знання.

1. Колективна робота. Вправа 33, с. 140.

- Прочитайте загадку. Відгадайте її.
- Що ви знаєте про їжачка?

Ц і к а в е п р о ї ж а к і в.

– А чи знаєте ви, що тіло їжачка покриває від 7000 до 10000 колючок. Колючки їжачка постійно оновлюються, старі випадають, а їм на заміну виростають нові. А ще їжачки бояться води більше, ніж вогню. Вода чомусь позбавляє їх захисту, і колючий розгортається.

- Випишіть із загадки слова за зразком.
- Один учень записує на дошці, інші – в зошитах.
- Продовжте речення.

Висновок фіксується на картках. На дошці складається схема.

Відповідає на питання **ЩО РОБИТИ? ЩО ЗРОБИТИ?**

2. Робота над правилом, с. 141.

Діти аналізують правило.

3. Фізкультхвилинка.

Повз по лісу їжачок,
У нього шубка з голочок.
Ніс багато грушечок,
Аж болів йому бочок.
Раз! Два! Три! Чотири! П'ять!
Зупинився спочивать.
Піклувався їжачок
Про маленьких діточок –
Чарівних, непосидючих,
Дуже милих і колючих.
Десять! Дев'ять! Вісім! Сім!
Грушеньки ці ніс він їм.

V. Первинне закріплення з використанням зовнішнього мовлення.

1. Робота над вправою 337, с. 141.

а) Робота над текстом.

- Прочитайте текст.
- Знайдіть речення, що описує малюнок.
- Перекажіть текст.

Діти переказують невеликими частинами, продовжуючи розповідь один одного.

б) Вибіркове списування.

- Випишіть з тексту дієслово. Поставте до них питання.

Один учень записує на дошці, інші – в зошитах.

Д и ф е р е н ц і й о в а н е з а в д а н н я.

Виконати завдання самостійно з наступною самоперевіркою.

- Поставте дієслова в початкову форму.

в) Встановлення зв'язку слів у реченнях.

- Покажіть зв'язок слів у реченнях третього абзацу тексту.

– З якими словами зв'язані дієслова в реченні?

– Поставте питання до виділених дієслів.

– Доведіть, що вони стоять у початковій формі.

2. Робота над вправою 338, с. 142.

а) Робота над текстом.

– Прочитайте текст. Про кого розповідається у тексті?

б) Словникова робота.

Бузьки – народна назва лелеки.

Очерет – трав'яниста багаторічна рослина з високим стеблом. Ростає коло водойм.

в) Робота в парах. Гра "Ти мені – я тобі".

Діти переказують текст один одному.

VI. Застосування отриманих знань.

1. Самостійна робота із самоперевіркою за еталоном.

а) Списування із завданням.

– Спишіть текст вправи 338. Підкресліть дієслова, поставте до них питання.

Д и ф е р е н ц і й о в а н е з а в д а н н я .

Поставити підкреслені дієслова в початкову форму.

б) Самоперевірка за еталоном.

Учні перевіряють роботу за зразком. Оцінюють виконання роботи. Декілька робіт учитель бере на перевірку.

2. Фізкультхвилинка. Гра "Спіймай дієслово".

У гайочок ми ходили.

Їжачок в кушах сидить.

Зайця сірого зустріли.

Посиділи і ми трішки,

Зайчик прудко так стрибає,

Щоб спочили руки, ніжки.

Пташка весело літає,

Всі веселі, от чудово!

Швидко лис десь пробіжить,

У гайок підемо знову.

VII. Включення у систему знань і повторення.

1. Гра "Аукціон".

Дітям демонструється сюжетний малюнок.

– Продається дієслово. Запишіть якомога більше дієслів за малюнком.

Діти записують у зошит утворені слова. Перемагає той, хто склав більше слів.

2. Інтерактивна гра "Пінг-понг".

Два учні біля дошки, перекидаючи м'ячик, ставлять один одному запитання за темою уроку і дають повні відповіді.

VIII. Рефлексія навчальної діяльності.

1. Вправа "Мікрофон".

"Я сьогодні зрозумів...";

"Я дізнався ...";

"Я навчився...".

2. Самооцінка роботи на уроці.

– Оцініть свою роботу на уроці:

– все зрозумів, можу допомогти іншому;

– зрозумів, але треба ще попрацювати;

– потрібна консультація.

3. Домашнє завдання.

– Дякую за увагу, старанність і активність на уроці. Ви всі молодці, добре попрацювали і легко зможете виконати домашнє завдання.

Вивчити правило, с. 141, вправа 339, с. 142.

– Вам потрібно до дієслів дібрати по 3 іменники, з якими вони можуть бути пов'язані за змістом. Наприклад, доберіть до дієслова *літає* іменники.